

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **I.** –., D., G., zast. JUDr. R. O., V., Bratislava, proti žalovanému: **P. A., spol. s r.o.**, K., N., zast. JUDr. D. V., D., N., o zaplatenie 332 833,70 Sk s prísl., na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob 201/2005-216 zo dňa 22. decembra 2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob 201/2005-216 zo dňa 22. decembra 2005 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Nových Zámkoch rozsudkom č. k. 15 Cb 77/2004-178 zo dňa 29. júna 2005 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 332 833,70 Sk s prísl. a trovy konania v sume 40 913 Sk.

V odôvodnení sa konštatuje, že medzi sporovými stranami bola uzavretá zmluva č. 8/2000 zo dňa 25.5.2000 o poskytovaní nevýlučnej licencie na výrobu osív odrôd firmy HybriTech a.s., k obchodnému využitiu na množiteľské a bežné plochy pre rok 2000

2001. Zmluva platila od 1.8.2000 do 30.7.2001. Následne účastníci uzavreli dňa 21.2.2001 dodatok č. 1 k zmluve a dohodli, že zmluva platí od 1.8.2000 na dobu neurčitú, pričom jej platnosť sa skončí najneskôr dňom zrušenia registrácie odrody MORSTAR v štátnej odrodovej knihe. Súd mal za preukázané, že žalobca si splnil svoj záväzok zo zmluvy ako poskytovateľ licencie a poskytol žalovanému osivá na obchodné využitie pre rok 2000 – 2001. Žalovaný licenčné poplatky nezaplatil, napriek skutočnosti, že žalobcovi zaslal výkaz osív a výkaz o poplatkoch za ich obchodné využitie v r. 2001. Súd preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie a bol toho názoru, že zmluva bola uzavretá na dobu určitú do 31.7.2001. K predaju osiva došlo v septembri a októbri r. 2001, teda po zániku právneho vzťahu, a preto navrhol žalobu zamietnuť.

Krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok zmenil podľa § 220 O.s.p. a žalobu zamietol. V odôvodnení uviedol, že z článku VII bod 1 zmluvy č. 8/2000 zo dňa 25.5.2000 zistil, že účastníci si dohodli platnosť zmluvy od 1.8.2000 do 30.7.2001. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú a uplynutím doby stratila platnosť. Po skončení jej platnosti nemôžu pre účastníkov z tejto zmluvy vyplývať ďalšie práva a povinnosti, keďže žalobca si podanou žalobou uplatnil zaplatenie licenčných poplatkov za obdobie po skončení platnosti zmluvy. Žaloba bola preto zamietnutá ako nedôvodná.

Proti rozsudku podal žalobca dovolanie. Poukazuje na to, že zmluva o poskytovaní nevýlučnej licencie na výrobu osív odrôd firmy HybriTech a.s., k obchodnému využitiu na množiteľské a bežné plochy pre r. 2000 – 2001 bola dodatkom č. 1 zo dňa 21.2.2001 zmenená ohľadne platnosti na dobu neurčitú, pričom jej platnosť sa skončí najneskôr dňom zrušenia registrácie odrody MORSTAR v štátnej odrodovej knihe. Odvolací súd sa týmto dodatkom č. 1 vôbec nezaoberal, i napriek tomu, že je jedným z dôvodov, pre ktorý okresný súd rozhodol o platnosti práv a povinností zo zmluvy po termíne 1.8.2001.

Právny úkon uzavretia zmluvy smeroval:

- 1/ k dodaniu množiteľského materiálu pre žalovaného;
- 2/ ďalej k licenčnej výrobe dohodnutých odrôd;
- 3/ k certifikátu týchto osív;
- 4/ k ich obchodnému využitiu žalovaným;

5/ k zaplateniu licenčných poplatkov v prospech žalobcu.

Okresný súd správne posúdil zmluvné práva a povinnosti podľa dikcie zmluvy a nie podľa termínov, ktoré odrážajú vegetačný cyklus. Odvolací súd nezohľadnil konkrétne a jasné ustanovenia zmluvy, ktoré určujú trvanie práv a povinností zo zmluvy. V prípade, že by došlo k ukončeniu platnosti zmluvy dňom 1.8.2001, znamenalo by to, že žalovaný obchodoval s dopestovaným osivom bez súhlasu žalobcu. To by znamenalo v zmysle zákona č. 132/89 Zb. nielen právo poskytovateľa licencie na náhradu škody, ale aj postih v zmysle § 27 ods. 1 zák. č. 132/89 Zb. Preto navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozsudku, ktorý možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu § 242 ods. 1 O.s.p., a dospel k záveru, že rozsudok treba zrušiť.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkom podať dovolanie len z dôvodov taxatívne uvedených v § 241 ods. 2. Dovolanie možno preto odôvodniť len tým, že: a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 4 (§ 213 ods. 1 O.s.p.).

Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 2 O.s.p.).

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že podmienkou toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je, aby toto rozhodnutie považoval odvolací súd za nesprávne, napriek tomu, že súd prvého stupňa podľa názoru odvolacieho súdu správne zistil skutkový stav veci.

Aby odvolací súd mohol dospieť k takémuto záveru odôvodňujúcemu zmenu napadnutého rozhodnutia, musí sa zaoberať skutkovými zisteniami, ku ktorým dospel súd prvého stupňa, a až v prípade, ak zistí, že tomuto skutkovému zisteniu nemožno nič vyčítať, posúdi, či na správne zistený skutkový stav súd prvého stupňa správne aplikoval právnu normu, či vec správne posúdil po právnej stránke. Ku zmene odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže dôjsť aj vtedy, ak súd prvého stupňa nedoplnil dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých účastníkmi konania, ak ich nevykonal súd prvého stupňa, hoci mu ich účastník navrhol alebo za podmienok ust. § 205a (§ 213 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd môže doplniť dokazovanie aj vykonaním ďalších dôkazov, ktoré nenavrhl účastníci konania, za podmienok uvedených v § 120 ods. 1 tretia veta alebo pri zisťovaní väd konania podľa § 212 ods. 3. Ak ide o konanie podľa § 120 ods. 2, odvolací súd vždy sám doplní dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov, aj keď to účastníci nenavrhl (§ 213 ods. 4).

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové aj právne závery, ako súd prvého stupňa.

Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 21.12.2005 je nesporné, že odvolací súd nepostupoval v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p., ktoré umožňuje odvolaciemu súdu, aby na základe opakovaného dokazovania dospel k vlastnému zisteniu skutkového stavu, ktoré môže byť odlišné od skutkového zistenia, ktoré urobil súd prvého stupňa. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam vedúcim k záveru o nedôvodnosti žaloby dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa. Dokonca, absolútne nevyhodnotil dôkazy – dodatok č. 1 z 21.2.2001 k zmluve č. 8/2000 zo dňa 25.2.2000, z ktorého prvostupňový súd vychádzal a vyvodil odlišný právny záver, že žaloba je dôvodná.

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Z uvedených dôvodov sú skutkové a z nich vychádzajúce právne závery odvolacieho súdu predčasné a v danej procesnej situácii ich odvolací súd nemohol hodnotiť a preskúmať z hľadiska ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania, ako aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 30. januára 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: